

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 65130-02-18

לפני כב' השופט יובל ליבדרו

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד אדוה ויצגן

המאשימה:

נגד

סיון סוניה חזן-בעצמה
ע"י ב"כ עו"ד אבנר שמש

הנאשמת:

1

2

גזר דין

1. הנאשמת הורשעה, לאחר ניהול הליך הוכחות, בעבירה של הצתה במטרה לפגוע בבני אדם, עבירה לפי [סעיף 448\(א\) סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977](#) (להלן: "[חוק העונשין](#)").

5

2. מעובדות כתב האישום המתוקן שאומצו בהכרעת הדין, עולה כי הנאשמת התגוררה יחד עם שני ילדיה הקטינים י' ח' יליד 20.12.2012 ו-ד' ח' יליד 31.1.2014 (להלן: "הקטינים") בדירה שכורה באשדוד.

9

עובר לתאריך 16.02.2018 במועד שאינו ידוע למאשימה החליטה הנאשמת, לאחר שנקלעה למשבר רגשי-נפשי עקב אהבה נכזבת, ועל בסיס הקשיים שהיו בחייה קודם לכן, לשים קץ לחייה ואף להמית את הקטינים יחד איתה. במסגרת החלטה זו רכשה הנאשמת ביום 16.2.2018 בסמוך לשעה 12:00 שלושה כדורי רעל עכברים מחנות "טמבור" באשדוד, עברה ועבור הקטינים והכל במטרה להשתמש בהם ולשים קץ לחייה ולגרום למותם של הקטינים.

15

הנאשמת כתבה ביום חמישי שלושה מכתבים בהם העלתה על הכתב את כוונותיה אלו, תוך שהיא מציינת בחלק מהמכתבים שהדבר ייעשה בעוד יומיים, ביום הולדתה, יום שבת, הוא היום בו ארע האירוע מושא כתב האישום המתוקן. במהלך היום שלמחרת, יום שישי, חלו מספר שינויים במחשבותיה של הנאשמת לעניין ההוצאה לפועל של תכניתה זו,

18

אם כי ביום שישי בערב היא עדיין שלחה מספר הודעות "WhatsApp" לאחותה ולחברותיה בהן חזרה על כוונותיה לשים קץ לחייה ולהמית את הקטינים. במהלך יום שבת זרקה הנאשמת את כדורי הרעל לפח האשפה ואולם את המכתבים לא זרקה. אף

21

הודעות ביטול להודעות ה-"WhatsApp" אותן שלחה הנאשמת קודם לכן לא שלחה

22

הנאשמת. בצוהרי יום שבת הנאשמת והקטינים הלכו לישון בחדר השינה של הנאשמת, כשהקטינים נרדמו לפני הנאשמת. בשלב זה הנאשמת הוציאה את מכתבי ההתאבדות מספר ה"תהילים" שלה, יצאה מחדרה והניחה אותם במקום גלוי על שולחן בסלון. דלת הדירה של הנאשמת הייתה נעולה. הנאשמת חזרה לחדרה ושילחה אש במזרן. האש אחזה

26

1 בחלק מהמזרן והמיטה. בסמוך לכך, הנאשמת התחרטה על החלטתה לגרום למות
2 הקטינים, ועל מנת לחלץ את הקטינים מן האש לקחה היא את הקטינים, נעמדה בחלון
3 חדר השינה וצעקה לעזרה. הנאשמת הסתייעה בשכנים והעבירה את הקטינים באופן
4 מיידי אל השכנים באמצעות זריקתם מיד אל יד דרך החלון. הנאשמת נשארה בחדרה עד
5 שחולצה על ידי כוחות הכיבוי. כוחות הכיבוי פרצו את דלת הדירה ונכנסו דרך הדלת אל
6 חדר השינה של הנאשמת אשר לא הייתה נעולה. בעקבות פנייה של שוטר אל כבאי לעניין
7 כך שכפתורי כיריים וברז הגז בדירה פתוחים ולעניין כך שיש ריח של גז, אחד הכבאים
8 שהיה בדירה סגר את ברז הגז ואת כפתורי הגז של הכיריים.

9 כתוצאה ממעשיה של הנאשמת נשרף המזרן ונגרמו סימני פיה על דלת וקירות חדר
10 השינה. הנאשמת והקטינים פונו לטיפול רפואי. לקטין י' ח' נגרמו שפשופים קלים בחזה
11 ובבטן, פניו היו מפויחות ושערות נחיריו נשרפו. לקטין ד' ח' נגרמו שפשופים קלים על הגוף
12 בשכמה הימנית, בברך שמאל ובשוק שמאל, פניו ומעט מנחיריו היו מפויחות (ראו, בין
13 היתר, פסקאות 84, 96, 99 ו-132 להכרעת הדין).

14
15 3. במסגרת הפרק המשפטי של הכרעת הדין נדרשתי למשמעות המשפטית של חילוץ הילדים
16 מן החדר בו אחזה האש על-ידי הנאשמת. ציינתי כי משביקשה הנאשמת להמית ילדיה
17 (עובדה 6 לכתב האישום המתוקן) ומשמעשיה חצו את שלב ההכנה (ההצתה) ניתן היה
18 לבחון הרשעתה בעבירת ניסיון רצח על ידי הערכאה המתאימה, ואולם משזו התחרטה
19 וחילצה ילדיה מן האש היה בכל מקרה עומד לה למעשה פטור עקב חרטה בהתאם [לסעיף](#)
20 [28 לחוק העונשין](#). לצד זאת, קבעתי כי בהתאם לסייפה של [סעיף 28 לחוק העונשין](#) פטור
21 זה לא יכול היה לגרוע מאחריות הנאשמת לעבירת ההצתה במטרה לפגוע בבני אדם אותה
22 השלימה (פסקאות 123-100 להכרעת הדין).

ראיות לעונש

תסקירי שירות המבחן 4

25 בעניינה של הנאשמת התקבלו מספר תסקירים של שירות המבחן.
26 מהתסקיר הראשון (מיום 14.11.2019) עולה כי הנאשמת כבת 30, גרושה, אם לילדים
27 בגילאים 5 ו-6 הנמצאים באומנה אצל אם הנאשמת, סיימה 12 שנות לימוד, שירתה
28 בשירות לאומי, סיימה לימודי תואר ראשון בקרימינולוגיה ויחסים בין לאומיים,
29 מתגוררת בגפה באשדוד ועובדת כמזכירה בהנהלת חשבונות של חברת בנייה.
30 הנאשמת שיתפה את שירות המבחן אודות משברים שונים עמם התמודדה בגיל הנערות,
31 משברים אשר מחמת צנעת הפרט מצאתי שלא לפרטם.
32 הנאשמת שיתפה כי גדלה בבית מסורתי "התחזק" באמונה הדתית וכי היא עצמה
33 "התחזקה" באמונתה הדתית לאחר סיום השירות הלאומי. שירות המבחן התרשם כי
34 נושא האמונה הדתית מעורר אצל הנאשמת רגשות אמביוולנטיים והוא מאופיין
35 בתנודתיות על רקע מצבה הנפשי. כן שיתפה הנאשמת אודות נישואיה הראשונים עם חוזר
36 בתשובה אשר שינה את אורחותיו במהלך הנישואים מה שגרם למתיחות בחיים הזוגיים
37 עד שזה עזב את הבית וניתק עמה קשר. הליך הגירושין מבעלה היה קשה ובסופו ניתק

1 הקשר בין בעלה לבין הקטינים והיא תפקדה כאם חד הורית ופרנסה את הקטינים בכוחות
2 עצמה.
3 צוין כי בתקופה זו התעלמה הנאשמת מצרכים רגשיים וחלה הסלמה בדחיסה הרגשית
4 שחוותה.
5 ממידע שהתקבל משרותי הרווחה עלה כי ילדיה של הנאשמת נמצאים כאמור באומנה
6 אצל אם הנאשמת וכי הנאשמת נפגשת עמם תחת השגחה באמצעות "מכון סאמט". עוד
7 עלה כי הקשר בין הילדים לאביהם חודש לאחר שאלה חשבו עד כה שאביהם מת בטביעה,
8 והוא נפגש עמם אחת לשבועיים באמצעות אותו מכון. **מהמידע שמסרו שירותי הרווחה**
9 **עולה כי הנאשמת מתקשה לתת אמון בגורמי הטיפול, מבטאת התנגדות ומתקשה לשתף**
10 **פעולה. שירותי הרווחה אף ציינו כי באירוע שהתרחש לפני מספר חודשים התקשרה**
11 **הנאשמת לרב ואיימה לשים קץ לחייה.** במסגרת אבחון פסיכודיאגנוסטי שנערך לנאשמת
12 הוחלט שלא להרחיב את הסדרי הראיה עם הקטינים בשל הערכה כי היא עדיין מצויה
13 במצב משברי וזקוקה להתערבות טיפולית בכמה מישורים לצד הדרכה הורית.
14
15 מחוות דעת מטעם הפסיכיאטר המחוזי (מיום 14.3.2018) שהועברה לעיון שירות המבחן
16 עלה כי בתקופה שקדמה למעצרה נכנסה הנאשמת למשבר הסתגלותי חריף מלווה
17 במחשבות וכוונות אובדניות על רקע אהבה נכזבת אשר נמשך על פי ההערכה כיומיים. על
18 פי חוות הדעת הנאשמת נמצאה אחראית למעשיה בעת ביצוע העבירה וכשירה לעמוד
19 לדין, כאשר צוין שלא הייתה התרשמות מתסמינים פסיכויטיים.
20 בנוסף, הנאשמת הציגה לשרות המבחן חוות דעת פסיכיאטרית מקופת החולים בה היא
21 מטופלת, במסגרתה צוין שהיא זקוקה לטיפול פסיכותרפי. שירות המבחן ציין כי הנאשמת
22 לא הייתה במעקב פסיכיאטרי רציף ולא נטלה טיפול תרופתי. שירות המבחן ציין כי
23 הנאשמת שולבה במסגרת פיקוח המעצר בקבוצה טיפולית ייעודית לאימהות שנהגו
24 באלימות כלפי ילדיהן במשך כ-7 חודשים ובמקביל הגיעה לשיחות עם פסיכולוגית מטעם
25 קופת חולים.
26 שירות המבחן התרשם שיש צורך בליווי ומעקב פסיכיאטרי לצד הכוונה וטיפול באשר
27 להתנהלותה ודפוסי חשיבתה על מנת להימנע ממצבי סיכון בעתיד. כן צוין כי הנאשמת
28 החלה לבחון דפוסי חשיבתה הקוטביים והתנהגותה הקיצונית, ואולם משזו ביטאה
29 בהמשך תחושת מיצוי משילובה בטיפול, בוטל צו הפיקוח לבקשת השירות.
30
31 ביחס לעבירה נמסר משירות המבחן כי הנאשמת נטלה אחריות על מצבה הנפשי והרגשי
32 ועל התנהלותה סביב ביצוע העבירה אך שללה את ביצוע ההצתה ומסרה כי אינה יודעת
33 כיצד פרצה האש. הנאשמת שיתפה כי במועדים הרלוונטיים לכתב האישום הייתה במצב
34 נפשי-רגשי קשה על רקע סיומו של קשר זוגי בו תלתה ציפיות גדולות. הנאשמת סיפרה כי
35 נקלעה למשבר אמוני, התקשתה להתמודד עם תחושת הדחיה והגיעה בעקבות כך
36 להחלטה לשים קץ לחייה ולחיי הקטינים על מנת שאלו לא יהיו לנטל על אחרים.
37
38 שירות המבחן התרשם כי הנאשמת מתפקדת במישורי חייה הפורמליים באופן עצמאי
39 ונורמטיבי, כי היא נעדרת דפוסי עבריינים מושרשים, כי היא מעוניינת לשקם עצמה

1 ולחזור לתפקוד הורי מלא. מאידך שירות המבחן התרשם כי הנאשמת סבלה מדימוי עצמי
 2 ירוד ותחושת קורבנות, כי משברים שחוותה בנערותה הגבירו את נטייתה להסתגרות,
 3 לפיצול בין חלקים שונים באישיותה, לריצוי ולפסאדה חיובית לצד פגיעה והענשה עצמית.
 4 שירות המבחן התרשם כי הקושי הרגשי שחוותה לצד המשבר האמוני יצר אצל הנאשמת
 5 שבר בתקווה ובציפייה לעתיד לחיי משפחה שלמים ומלאים לה ולקטינים. שירות המבחן
 6 הוסיף כי התרשם מקושי של הנאשמת להכיר בקשיים רגשיים ובנטייה לדחוס אותם,
 7 מקושי לשתף את סביבתה ולפנות לסיוע, **לחשיבה אבסולוטית ולנטייה לפעול במצבי**
 8 **דחק באופן קיצוני, אימפולסיבי, לא מחושב והרסני כלפי עצמה וכלפי ילדיה.** שירות
 9 המבחן התרשם **כי בהעדר טיפול מעמיק וארוך טווח קיים סיכון גבוה לרגרסיה במצבה**
 10 **עד כדי סיכון לעצמה ולהתנהגות פוגענית כלפי סביבתה.** בשים לב לאמור ונוכח נכונות
 11 שהביעה הנאשמת להשתלב בטיפול ייעודי ובמעקב פסיכיאטרי, עתר שירות המבחן לדחות
 12 את הדיון בשלושה חודשים.

13
 14 מתסקיר משלים (מיום 20.2.2020) עלה כי הנאשמת **לא הגיעה למפגש ההיכרות בקבוצה**
 15 **הייעודית** שעניינה טיפול קבוצתי באימהות שנהגו באלימות כלפי ילדיהם ובשיחה
 16 טלפונית **מסרה כי לא תוכל להשתלב בטיפול קבוצתי** עקב העובדה כי מדובר בטיפול
 17 שמתקיים בשעות הבוקר המתנגש עם שעות עבודתה.

18 ביחס לטיפול דומה שעברה הנאשמת במסגרת פיקוח המעצר ציין שירות המבחן כי
 19 **השתתפותה התאפיינה בקושי לשתף פעולה**, ובתגובות פיזיות למצבה הרגשי. שרות
 20 המבחן הוסיף כי **לאחר התייצבות מצבה ביטאה עייפות מהטיפול ונשרה ממנו.**
 21 השרות ציין כי הנאשמת הציגה בפניו מכתב של פסיכיאטר מומחה מקופת חולים בו
 22 פורטו הנסיבות שהביאו הנאשמת למשבר. צוין שם, בין היתר, כי "הבית נשרף" (ולא כי
 23 הורשעה בהצתה של הבית, י"ל). התרשמות אותו פסיכיאטר היא שאין עדות למחלת נפש
 24 או להפרעה ואין צורך בטיפול תרופתי, כאשר היא שוללת מסוכנות לעצמה או לזולתה.

25
 26 מדיווח משרותי הרווחה נמסר כי ילדיה של הנאשמת ממשיכים להיות באומנה בבית
 27 הוריה,

28 כי היא מבקרת אותם בבית הוריה וכי אביהם מבקרים במסגרת מכון "סאמט". **עוד נמסר**
 29 **כי היא מתקשה לשתף פעולה עם הגורמים הטיפוליים, אינה מקפידה על ביקור ילדיה**
 30 **בפיקוח מפקחת האומנה וכי אינה פועלת בהתאם להדרכה הורית.**

31 שירות המבחן ציין כי לנאשמת תיק מב"ד בגין עבירת איומים מחודש אפריל 2019.
 32 שירות המבחן מסר כי בהעדר שיתוף פעולה של הנאשמת אין בידו לבוא בתכנית טיפולית
 33 או הצעה עונשית.

34
 35 מתסקיר נוסף (מיום 21.5.2020) עלה כי לאחר דיון שהתקיים בבית המשפט יצרה
 36 הנאשמת קשר עם שירות המבחן והביעה נכונות להשתלב בקבוצה הייעודית שהוצעה לה
 37 אולם עקב הצורך להעריך מחדש את הצורך הטיפולי של הנאשמת ובעיקר בשל העובדה כי
 38 לא התקיימו בתקופה זו קבוצות טיפוליות בשל משבר הקורונה לא שולבה הנאשמת
 39 בקבוצה טיפולית. שירות המבחן ציין כי עמד בקשר עם הנאשמת באותה תקופה, וזו

1 שיתפה כי היא נמצאת בקשר עם גורמי הרווחה ובקשר מיטיב עם מדריכת ההורים
2 שמלווה את מפגשיה עם ילדיה (במסגרת "מכון סאמט"). שירות המבחן התרשם במפגשים
3 עם הנאשמת כי ישנה התחלה של הבנה והשלמה מצדה שלילדיה צרכים נפרדים משלה,
4 הבנה שעשויה לשמש בסיס נאות לטיפול. שירות המבחן המליץ שהנאשמת תעבור תקופת
5 ניסיון טיפולי שלאחריו תופנה לטיפול בקבוצה הייעודית עליה המליץ בתסקירו
6 הקודמים. בנוסף מסר שירות המבחן כי הנאשמת תשתלב בטיפול פסיכותרפי ממוקד
7 טראומה ותעמוד במעקב פסיכיאטרי קבוע.

8
9 מתסקיר משלים (מיום 29.7.2020) עלה כי על פי התכנית שנבנתה לנאשמת היא הייתה
10 אמורה להשתלב בקבוצה טיפולית ייעודית לאימהות שפעלו באלימות כלפי ילדיהם
11 ובקבוצה טיפולית נוספת (הרלוונטית לאחד המשברים שעברה בחייה), בהדרכת הורים
12 וילדים ובהמשך במעקב פסיכיאטרי.

13
14 שירות המבחן מסר כי **הנאשמת סירבה להשתלב בקבוצה טיפולית לתקופת ניסיון**
15 **במסגרת שירות מבחן בטענה שהיא כבר משולבת בהליך טיפולי ואין לה צורך בהליך**
16 **טיפול נוסף.** בנוסף מסר שירות המבחן כי מדיווחים שקיבל מגורמי הטיפול בקהילה עלה
17 **כי הנאשמת מוסרת פרטים שאינם הולמים את העובדות במציאות.** כך למשל מסרה כי
18 טרם ניתנה הכרעת דין בעניינה, וכך למשל דיווחה על שביעות רצון גבוהה מהטיפול
19 בקבוצה הנוספת אליה הופנתה אף שהטיפול שם רק החל וטרם ניתן היה להצביע על
20 התקדמות כלשהי, ואף שמהתייחסותה בקבוצה לנושא הרלוונטי לא עלתה נזקקות
21 טיפולית.

22 שירות המבחן הוסיף כי הנאשמת מסרה שהיא במעקב חודשי של פסיכיאטר אליו פנתה
23 באופן פרטי וכי מסיכומי ביקור שהציגה עלה כי לה תפיסת מציאות תקינה, כי לא אובחנה
24 הפרעה נפשית ואין נזקקות לטיפול תרופתי. יחד עם זאת, הומלץ על קשר מעקבי וטיפול
25 פסיכותרפי.

26
27 שירות המבחן התרשם מהמפגשים עם הנאשמת ומדיווחים שקיבל מגורמי הטיפול
28 השונים כי הנאשמת מסרבת לקבל את הכרעת הדין בעניינה, כי משאביה מופנים
29 להוכחת חפותה, כי היא מזווחת על כוונות פוגעניות כלפיה מצד גורמי הממסד, כי מוסרת
30 מידע חלקי ומפוצל שאינו תואם את המציאות.

31 בנוסף מסר שירות המבחן כי מהדיווח של גורמי הטיפול עולה כי אף שהנאשמת מגיעה
32 בעקביות למפגשים היא מתקשה לזהות ולו באופן ראשוני את הצרכים הטיפוליים, כי
33 יש קושי בקיום שיתוף פעולה ועריכת שינוי ומכאן שיש קושי משמעותי לבסס תכנית
34 טיפול ולקיים קשר טיפולי.

35
36 שירות המבחן התרשם שעדיין קיים סיכון בהתנהגותה של הנאשמת ואולם זה לא אמר
37 נואש וביקש לדחות את הדיון פעם נוספת נוכח כוונתו לקיים מפגש עם כל גורמי הטיפול
38 על מנת לקבל הערכה עדכנית ביחס לאפשרויות הטיפול בנאשמת.

39

1 מתסקיר נוסף (מיום 14.9.2020) עלה כי בשל משבר הקורונה היה קושי לכנס את כל גורמי
 2 הטיפול לגיבוש הערכה עדכנית בעניין הנאשמת. שירות המבחן מסר כי **הטיפול במסגרת**
 3 **הנוספת אליה הופנתה הנאשמת הופסק בשל כך שהנאשמת לא ביטאה בקשר הטיפולי**
 4 **נזקקות לטיפול.** כן הופסק המעקב הפסיכיאטרי בעניינה על פי בקשת הפסיכיאטר
 5 שציין בחוות דעתו כי בשל מורכבות המקרה של הנאשמת אין הוא יכול להמשיך לטפל
 6 בה והמליץ על טיפול כוללני במרפאת בריאות הנפש. שירות המבחן מסר כי ניסה לפגוש
 7 בנאשמת במסגרת תקופת הדחיה אך זו מסרה כי סבתה נפטרה ואין ביכולתה לשוחח עם
 8 השירות. שירות המבחן שב וביקש דחייה נוספת לגיבוש הערכתו.

9
 10 מהתסקיר האחרון בעניינה של הנאשמת (מיום 1.11.2020) עלה כי שירות המבחן ביקש
 11 לקדם עם שאר גורמי הטיפול מפגש משותף לשם גיבוש הערכה עדכנית של הטיפול
 12 בנאשמת. נמסר כי במפגש מקדים שהתקיים עם הנאשמת בשירות ביטאה זו כעס על
 13 הפסקת הטיפול במסגרת הנוספת אליה הופנתה ועל הפסקת המעקב הפסיכיאטרי.
 14 הנאשמת מסרה בעניין זה כי השקיעה מאמצים לשתף פעולה ולעמוד בתכנית הטיפול.
 15 **הנאשמת הפנתה אצבע מאשימה כלפי שירות המבחן וגורמי הרווחה שחיבלו לטענתה**
 16 **במכוון בתהליכי הטיפול על מנת להביא להפסקתם.** הנאשמת מסרה בנוסף כי היא מוכנה
 17 לקיים פגישה עם כל גורמי הטיפול בעניינה על מנת להוכיח אותם על הכשלים שלהם
 18 באופן הטיפול בעניינה. נוכח העמדה שהציגה הנאשמת מסר שירות המבחן כי אין הוא
 19 מוצא לנכון לקיים המפגש שתכנן עם כל גורמי הטיפול.
 20 שירות המבחן התרשם כי הנאשמת מתקשה לקחת אחריות על התנהלותה ועל הנסיבות
 21 שהביאו להפסקת הטיפול על-ידי הגורמים השונים, מתקשה להציג תמונה עובדתית באשר
 22 למצבה ומתקשה להיעזר בגורמי הטיפול לצורך הבנת הקשיים העומדים בבסיס
 23 התנהגותה.

24
 25 **שירות המבחן סיכם כי התרשם שהנאשמת מנהלת אורח חיים יציב ויצרני בתחום**
 26 **התעסוקתי וכי היא מבטאת נכונות להיטיב עם ילדיה. לצד זאת, שירות המבחן התרשם**
 27 **כי הנאשמת התקשתה לגלות אמון בגורמי הטיפול, התקשתה להכיר בקשייה הרגשיים**
 28 **והציגה באופן חלקי ומפוצל את צרכיה. שירות המבחן הוסיף כי הנאשמת מתאפיינת**
 29 **בחשיבה אבסולוטית, בלתי גמישה ודיכוטומית וכי היא נוטה לפעול באופן אימפולסיבי**
 30 **והרסני במצבים קיצוניים, מה שמגביר את מידת הסיכון הנשקפת מהתנהגותה. שירות**
 31 **המבחן נמנע מהמלצה טיפולית בעניינה.**
 32 יצוין כי תסקירי שירות המבחן נערכו על-ידי קצינת מבחן בכירה למבוגרים, שהיא גם
 33 מדריכת קציני מבחן.

חוות דעת פסיכיאטרית

34
 35
 36 ב"כ הנאשמת צרף מכתבי בדיקה של שני פסיכיאטרים. .5
 37 מהמכתב הראשון של ד"ר ברזק אלינה (נ/א', מיום 39.7.2018) עלה כי הנאשמת: **"...אינה**
 38 **מוכרת לשירות הפסיכיאטרי פרט לבדיקה אחד בעקבות כוונות אובדניות. לפני כ**
 39 **חודשים עברה משבר נפשי, בעקבותיו חשבה להתאבד. נבדקה על ידי פסיכיאטר, אובחן**
 40 **מצב של הפרעת הסתגלות חריפה...בבדיקה...מדברת לעניין, מצב רוח תקין, אפקט**

1 שפיר...אינה אובדנית, לא מהווה סכנה לעצמה או לסובבים, כולל ילדיה. מומלץ
2 להמשיך פסיכותרפיה במידת הצורך ייעוץ פסיכיאטרי נוסף".

3
4 מהמכתב השני של ד"ר אקים גיישין (נ/ב', מיום 1.7.2020) עלה כי: "אין עדות
5 למסוכנות לעצמה או לזולת...ללא צורך בטיפול תרופתי".

6
7 לא למותר לציין, כי בשני המכתבים לא צוין שהנאשמת מסרה לרופא הבודק כי התכוונה
8 להמית את הקטינים באמצעות רעל ואף קנתה כדורים לשם כך, וכן לא ציינה שהורשעה
9 בעבירה של הצתה במטרה לפגוע בבני אדם- הקטינים או אף שהאשמה בכך. משני
10 המכתבים כלל לא ברור שהרופאים היו מודעים לעובדות אלו.

11 טיעוני הצדדים

12
13 המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין ארבע לשש שנות מאסר. המאשימה עתרה
14 להטיל על הנאשמת עונש של חמש שנות מאסר ומאסר על תנאי. המאשימה הפנתה
15 לערכים המוגנים שנפגעו, למידת הפגיעה בערכים אלו ולחומרת מעשיה של הנאשמת
16 לרבות לתכנון שקדם למעשיה, לפוטנציאל הסיכון הגלום בעבירת ההצתה, לנזק הגופני
17 והנפשי שנגרם לנאשמת ולילדיה לרבות לעובדה כי אלו אינם גדלים בחיק אימם, לנזק
18 שנגרם לרכוש, לנזק בנפש וברכוש שעלול היה להיגרם לו הייתה האש מתפשטת בדירה
19 ולסיבות שהביאו את הנאשמת לבצע ההצתה ולסכן את חייה וחיילי ילדיה הקטינים.
20 המאשימה הפנתה לתסקירים שהתקבלו בעניינה של הנאשמת וטענה שניתנו לנאשמת לא
21 מעט הזדמנויות להשתלב בהליך טיפולי אך הנאשמת בחרה לשלול כל אפיק טיפולי,
22 המשכה לעמוד על חפותה, סירבה להכיר בחלקים הבעייתיים באישיותה וביטאה קושי
23 וחוסר אמון בגורמי הטיפול, מה שהביא את שירות המבחן להימנע מהמלצה טיפולית
24 בעניינה. המאשימה צרפה פסיקה לתמיכה בטיעוניה.

25
26 ב"כ הנאשמת שהגיש טיעונו לעונש בכתב, והשלים טיעונו על-פה, טען כי מתחם העונש
27 ההולם נע בין ששה לתשעה חודשי מאסר, אשר יכול וירוצו בעבודות שירות.
28 ב"כ הנאשמת הפנה בטיעונו לנסיבות ביצוע העבירה, לרבות להתנהלות הנאשמת
29 שחילצה את ילדיה; לסיבות שהביאו הנאשמת לבצע העבירה (מצבה הנפשי והרגשי
30 הקשה) ולמידת האשם המופחתת של הנאשמת. כן הפנה לנסיבות שאינן קשורות לביצוע
31 העבירה דוגמת הפגיעה של העונש בנאשמת ובמשפחתה, לרבות הפגיעה שתגרם לקטינים
32 היה ויגזר עליה עונש מאסר.
33 ב"כ הנאשמת הפנה לעובדה כי הנאשמת נעדרת עבר פלילי, לחלוף הזמן מאז ביצוע
34 העבירה, לתקופת מעצרה ולתקופה הארוכה בה שהתה בתנאים מגבילים, לגילה הצעיר
35 ולפגיעה הקשה שנגרמה לה ולקטינים בשל הניתוק שנכפה עליהם.

36
37 ב"כ הנאשמת הפנה לתסקירי שירות המבחן בהם פורטו נסיבותיה האישיות המורכבות
38 של הנאשמת, לרבות לתפקודה והתמודדותה כאם חד הורית ללא תמיכה של אבי ילדיה,

1 לעובדה כי היא מנהלת אורח חיים יציב ויצרני, לנכונות שהיא מגלה להטיב עם ילדיה תוך
2 רצון להיעזר בגורמים טיפוליים ולחרטה שהביעה על נסיבות ביצוע העבירה והשלכותיה.

3
4 ב"כ הנאשמת הפנה לטיפולים השונים שעברה הנאשמת המעידים כי בשונה מהאמור
5 בתסקירי שירות המבחן, הנאשמת כן מכירה במצבה, לוקחת אחריות ופועלת לטפל
6 ולשנות את מצבה. לעניין זה הפנה ב"כ הנאשמת לטיפול קבוצתי (של אימהות שנהגו
7 באלימות כלפי ילדיהם) בו השתלבה הנאשמת במסגרת פיקוח מעצרים במשך כשמונה
8 חודשים, לשיחות קבועות שניהלה עם פסיכולוגית במסגרת קופת החולים, למעקב
9 החודשי אצל פסיכיאטר פרטי אליו פנתה באופן עצמאי ויזום למעקב ולטיפול הפרטני
10 במסגרת שירות המבחן. ב"כ הנאשמת ביקש לבחון בזהירות עמדת שירות המבחן ביחס
11 לחוסר שיתוף הפעולה של הנאשמת עם הטיפול שהוצע לה זאת הן משום שחלק
12 מהטיפולים לא התאפשרו בשל משבר הקורונה; הן משום שהנאשמת בחרה שלא להשלים
13 את הטיפולים באמצעות שירות המבחן בשל כך שסברה כי זה אינו רואה עין בעין את
14 טובתה והן משום ששירות המבחן נתן משקל גבוה מדי לאי לקיחת האחריות על-ידי
15 הנאשמת למעשה ההצתה.

16
17 ב"כ הנאשמת הוסיף כי הנאשמת הופנתה באמצעות שירות מבחן לאבחון פסיכולוגי
18 ופסיכיאטרי לרבות ביחס לשאלת המסוכנות הנובעת ממנה, ואלו העריכו כי אין עדות
19 למסוכנות מצד הנאשמת לעצמה או לסובבים אותה לרבות לקטינים.
20 ב"כ הנאשמת ציין כי הנאשמת עודנה מלווה על-ידי עובדת סוציאלית בתיק הנוער
21 המתנהל בהקשר של הקטינים והוסיף כי לאחרונה הורחבו המפגשים בין הנאשמת לבינם,
22 מה שמעיד על האמון של בית המשפט לנוער בנאשמת ועל מידת הסיכון המופחתת
23 הנשקפת ממנה.

24
25
26 ב"כ הנאשמת הוסיף כי עונש מאסר בפועל שלא בדרך של עבודות שירות יעמיק את
27 מצוקת הנאשמת ויקשה על שיקומה ועל שיקום הקטינים.
28 ב"כ הנאשמת צרף את חוות דעת פסיכיאטריות (נ/א ו- נ/ב) ופסיקה לתמיכה בטיעונו.

29
30 הנאשמת סיפרה על ה"עונש" שכבר קיבלה בשל המחשבה לסיים את חייה וחיי הקטינים. 8
31 הנאשמת שיתפה אודות הקושי שהיא חווה עם לקיחת הקטינים ממנה. הנאשמת טענה כי
32 עשתה כל אשר לאל ידה לשתף פעולה עם שירות המבחן בכל אשר זה הציע לה. הנאשמת
33 מסרה כי המשך הטיפול בהליכים בהם נטלה חלק הותנה בהודאה שלה בכתב האישום,
34 ומשלא עשתה כן הופסק הטיפול בה. הנאשמת מסרה כי היא הודתה ולקחה אחריות על
35 חלק מעובדות כתב האישום שדי בהם כדי להצדיק השתלבות בהליכים טיפוליים.
36 הנאשמת שיתפה באשר להליך המתקיים מזה כשנתיים בבית המשפט לנוער הליך שבו,
37 לטענתה, התרשם בית המשפט לנוער כי היא משתפת פעולה ועושה מאמצים למען
38 הקטינים. הנאשמת מסרה כי כיום, בעזרת שירות המבחן וגורמי הרווחה, ולאחר
39 הטיפולים שכבר עברה, הצליחה היא לשקם את עצמה. הנאשמת הוסיפה כי היא שוכרת

1 דירה, כי היא מפרנסת את הקטינים, כי היא עושה מאמצים לשקם את עצמה לטובת
2 הקטינים אותם גידלה לבד כאם חד הורית וכן שבכוונתה לחזור ללימודים אותם
3 הפסיקה. הנאשמת מסרה שאין יום שהיא לא בוכה ושהיא עושה הכל למען הקטינים.
4

5 **דיון והכרעה**

6 9. סבורני כי מתחם העונש ההולם צריך לנוע בין 12-36 מאסר. בקביעת מתחם זה התחשבתי
7 בערכים המוגנים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם, בענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות
8 בביצוע העבירה כפי שאפרט להלן.
9

10 10. הנאשמת הורשעה בחלופה החמורה של עבירת ההצתה שעניינה הצתה במטרה לפגוע בבני
11 אדם, עבירה שהעונש המרבי לצדה עומד על 20 שנות מאסר. ביסוד עבירה זו עומדים
12 הערכים המוגנים של קדושת חיי אדם ושמירה על גופו של אדם, שלום הציבור ובריאותו
13 ואף ההגנה על הקניין.
14 בענייננו הציתה הנאשמת אש במטרה לפגוע בעצמה ובקטינים ובכך פגעה גם בערכים של
15 הגנה על שלומם ובריאותם של קטינים הנמצאים תחת השגחת הוריהם והגנה על שלמות
16 התא המשפחתי.

17 על רקע האמור נראה לי כי מתחם העונש ההולם אותו קבעתי הוא נמוך וחריג, אולם, כפי
18 שיפורט להלן, נגזר הוא גם ממידת האשם של הנאשמת והנסיבות החריגות של ביצוע
19 העבירה, כפי שיפורט להלן.
20

21 11. רבות דובר אודות הסכנות הגלומות בעבירת ההצתה הן בשל התפשטותה המהירה של
22 האש ויכולתה לכלות כל שעומד בדרכה, הן בשל העשן והגזים הרעילים הנפלטים מן
23 השריפה, הן בשל הקלות הבלתי נסבלת בביצוע עבירה זו והן בשל הקושי העצום להשתלט
24 על האש לאחר שזו החלה להתפשט. כפי שנאמר בתלמוד הבבלי שאש "כוח אחר מעורב
25 בהן" (בבלי, בבא קמא ג, ב). ראו בעניין גם דברי בית המשפט העליון [בע"פ 1414/15 מדינת](#)
26 [ישראל נ' פדר](#) (פורסם בנבו, 15.4.2015), פסקה 9 נכתב:

27 "עבירת ההצתה היא מהחמורות שבספר החוקים וזאת לאור הפוטנציאל
28 ההרסני הטמון בה נוכח הסכנה הגלומה במעשה לגופו ולרכושו של
29 אדם. בית משפט זה עמד, לא אחת, על חומרתה היתרה של העבירה
30 שראשיתה ידוע אך כיצד תתפשט ומה יהיה היקפה, אין איש יודע, שכן
31 מנהגה של האש להתפשט ללא שליטה, תוך שהיא זורה הרס רב
32 בדרכה..."

33
34 וכן [בע"פ 2356/17](#) סמיח גרבי ואח' נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 29.6.20), פסקה 6:

35 "...המקרה דנן מוכיח את אשר נאמר פעמים רבות בפסיקה בנוגע
36 לעבירת ההצתה: "מעשה הצתה ראשיתו ידועה, ואחריתו מי ישורנה"
37 (ראו, מבין רבים, [ע"פ 4311/12](#) סורי נ' מדינת ישראל... "ראשיתה גפרור
38 ואחריתה עלולה להיות שערי מוות" [ע"פ 3210/06](#) עמארה נ' מדינת
39 ישראל... "אש המתפשטת באופן בלתי מבוקר זורה הרס, ומסכנת את

1 האדם ואת החי, את הגוף ואת הרכוש" (ע"פ [2939/19](#) חלפון נ' מדינת
2 ישראל...לא בכדי קבע המחוקק עונש חמור של עד 15 שנות מאסר
3 לעבירת ההצתה. זאת, נוכח פוטנציאל הנזק המשמעותי שטמון בעבירה
4 זו וחוסר היכולת לשלוט בתוצאותיה...".

6 12. מידת הפגיעה בערכים המוגנים בענייננו היא לא מבוטלת. הנאשמת הציתה את המזרן
7 עליו ישנו הקטינים במטרה להמית אותם יחד איתה. בכך פגעה באופן ממשי בערכים
8 המוגנים שבבסיס עבירה זו.

9 מאידך גיסא, העובדה שהנאשמת התחרטה על כוונותיה ומעשיה באופן מייד, ופעלה
10 בתושייה ובאומץ להציל את ילדיה טרם שהצילה את עצמה, הביאה לכך שתוצאות מעשיה
11 לא גרמו לנזקים ממשיים לגוף או לרכוש.

13 13. ביחס לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה נתתי משקל לתכנון שקדם לביצוע העבירה
14 (הצתת המזרן עליו ישנו הקטינים בחדרה, לאחר הנחת המכתבים בסלון, כשברז הגז
15 וכפתורי הכירה פתוחים); לנזק הפיזי והנפשי שנגרם לקטינים; לנזק שנגרם לדירה;
16 לפוטנציאל הנזק שעלול היה להיגרם (לרבות בנפש) לקטינים ולדיירים אחרים בבניין
17 המגורים לו האש הייתה מתפשטת; לעובדה כי הנאשמת פעלה במטרה לפגוע בבני אדם-
18 הקטינים ולעובדה כי פעלה כנגד הקטינים שהיו תחת חסותה ותחת הגנתה גם מקום בו
19 דמות האב לא הייתה נוכחת עבורם.

22 מאידך גיסא יש לתת משקל גם לנסיבות הבאות.

23 הנאשמת התחרטה פעמיים ופעלה לסיכול כוונותיה להמית הקטינים הן כאשר זרקה את
24 כדורי הרעל שרכשה לפני שנעשה בהם שימוש והן בפעם השנייה, כשפעלה להציל את
25 ילדיה מיד לאחר שהציתה המזרן. הנאשמת נקטה בפעולה ממשית להציל את הקטינים,
26 כך שבסופו של יום לא נגרם נזק גופני של ממש לקטינים או למאן דהוא ואף הפגיעה
27 ברכוש לא התגבשה לממדים חריגים במיוחד.

29 יצוין, כי שאלת החרטה של הנאשמת לא עלתה "out of the blue", כי אם כבר בכתב
30 האישום, גם זה המתוקן. כך בעובדה 5 לכתב האישום המתוקן צוין כי הנאשמת התחרטה
31 על החלטתה להמית את הקטינים באמצעות כדורי הרעל שקנתה, וכך גם צוין בעובדה 7
32 לכתב האישום כי "בשלב זה (שלב ההצתה, יי ל'), התחרטה הנאשמת על החלטתה לגרום
33 למות שני הקטינים".

35 כידוע, בהתאם [לסעיף 28 לחוק העונשין](#) יכול וחרטה תפטור מאחריות את מי שניסה לבצע
36 עבירה ולא השלימה, זאת מקום בו מדובר בהחלטה עצמאית של העושה ולא כתוצאה
37 מהתערבות חיצונית, ובתנאי שהחרטה גם הובילה להפסקת השלמת המעשה או לתרומה
38 ממשית למניעת תוצאותיו.

1 בנסיבות אלו מידת האשם של מי שניסה לעבור עבירה היא מופחתת ומטעם זה, כמו גם
2 משיקולים של תמרוץ העושה להפסיק המעשה העברייני בטרם זה יושלם, לא יוענש הוא
3 כלל על מעשיו, אף שכבר נכנס בגדרי העשייה הפלילית, היינו חצה את רף ההכנה. לעניין
4 התכליות של הפטור עקב חרטה ראו למשל [ע"פ 5767/14 פלוני נ' מדינת ישראל](#) (פורסם
5 בנבו, 16.06.2015):

6 **"ישנם מספר טעמים למתן הפטור עקב חרטה, אותם ניתן למצות**
7 **בשניים מרכזיים: טעם מוסרי וטעם תועלתני. לפי הטעם המוסרי,**
8 **החרטה מצביעה על שינוי שחל במצבו הנפשי של הנאשם ועל כך שהוא**
9 **מבקש להתנער מהעבירה, גם אם חצה את סף הניסיון. לפי הטעם**
10 **התועלתני, תכליתו של הפטור היא לעודד עבריינים לחדול ממעשה**
11 **העבירה לפני השלמתו, או לנסות למנוע את תוצאות המעשה אם מדובר**
12 **בעבירה תוצאתית והושלם היסוד ההתנהגותי של העבירה"**

13
14 כזכור, מאז גיבשה הנאשמת את החלטתה להמית את הקטינים הפעמון צלצל אצלה
15 פעמיים. בפעם הראשונה כשהחליטה לזרוק את כדורי הרעל שקנתה לה ולקטינים לפח
16 בטרם עשתה בהם שימוש, ובפעם השנייה כשהצילה הילדים מהאש ששילחה.
17 ואולם, בפעם השנייה הפעמון צלצל מאוחר - לאחר שכבר התגבשה עבירת ההצתה.
18 לפיכך, ובהתאם לסיפא של [סעיף 28 לחוק העונשין](#), אין בפטור מאחריות ביחס לעבירה
19 שלא הושלמה כדי לפטור מאחריות בשל עבירה מושלמת אחרת שבמעשה, היא עבירת
20 ההצתה אותה ביצעה, ומכאן שיש להענישה בגין עבירת ההצתה.
21 למזלם של הקטינים, ואף של הנאשמת, לא צלצל הפעמון מאוחר מדי, והנאשמת,
22 שכאמור התחרטה על מעשיה, פעלה כאמור באופן מידי, מחפץ נפשה בלבד, באומץ ובקור
23 רוח כדי להציל את הקטינים עוד טרם פעלה להציל את עצמה, כך שאלו כמעט ולא ניזוקו
24 (במישור הפיזי).

25
26 לטעמי החרטה המיידית של הנאשמת ומעשיה הגלויים למנוע את תוצאות מעשיה, תוך
27 סיכון חייה, מקרינים על חומרת העבירה שכבר הושלמה.
28 יש לזכור כי הנאשמת הציתה אש במטרה להשיג תוצאה מסוימת ולא כמטרה העומדת
29 בפני עצמה, ומיד לאחר מעשה ההצתה פעלה לסכל את הגשמת המטרה המקורית
30 והראשית בעטיה שילחה האש. בנסיבות אלו, ומקום בו מעשה ההצתה לא גרם בסופו של
31 יום לנזקים משמעותיים, חומרת העבירה שהושלמה היא פחותה. לעניין נפקות חומרת
32 התוצאה בעבירת הצתה ראו [ע"פ 4311/12 מילאד סורי נ' מדינת ישראל](#) (פורסם בנבו,
33 8.11.2012) פסקה 5 (להלן: "עניין סורי").

34 לטעמי הכרה בהשלכה של החרטה ככזו המואצלת לאחור, היינו גם אל עבר העבירה שכבר
35 הושלמה, במישור העונשי, עשויה לתרום להגשמת התכלית של עידוד הנאשם שלא
36 להשלים עשייתו העבריינית, זאת בעיקר מקום בו הביטוי של היסוד העובדתי של העבירה
37 שהושלמה, ובפרט הביטוי של רכיב ההתנהגות של יסוד זה, הוא זהה או למצער דומה לזה
38 של העבירה שלא הושלמה עקב החרטה, כבענייננו.

1 הווה אומר, הרצון לעודד נאשמים שלא להשלים עשייתם העבריינית צריך להשליך **במידה**
 2 **מסוימת** גם על העונש בגין העבירה שכבר הושלמה. ברי, כי יש לבחון כל מקרה לגופו
 3 בהתאם לנסיבות, והדבר תלוי בין היתר במידת הזיקה שבין העבירה שהושלמה לזו שלא
 4 ולנזק שנגרם כתוצאה מהעבירה שהושלמה. יש כמובן גם להיזהר מ"כפל הנחות" בגין
 5 החרטה מקום בו אין כל הצדק לכך.

6
 7 סוגיה זו של חרטה הנאשמת והצלת הקטינים לכאורה נכנסת בגדרי [סעיף 40א\(5\) לחוק](#)
 8 [העונשין](#) (מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה), ואולם לטעמי, התערבות הנאשמת,
 9 שהייתה מיידית, תוך כדי התפשטות האש, יכולה גם להתקשר במידה מסוימת [לסעיף](#)
 10 [40ט\(2\) לחוק העונשין](#) (חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה) [ולסעיף 40ט\(4\) לחוק](#)
 11 [העונשין](#) (הנזק שנגרם מביצוע העבירה). התנהלות הנאשמת **תוך כדי** השריפה שגרמה
 12 קשורה גם לחלק היחסי בביצוע העבירה והנזק שנגרם בעטייה. לנאשמת חלק מלא בביצוע
 13 העבירה אך גם חלק מלא, או קרוב למלא, בכך שהנזק שנגרם מביצוע העבירה הפך להיות
 14 קטן באופן יחסי.
 15 העובדה שמדובר במעשים (מעשה ההצתה וההצלה) אשר נעשו כמעט בד בבד האחד עם
 16 השני מצדיקה לתת לסוגיה זו משקל גם בקביעת מתחם העונש ההולם ולא רק בשאלת
 17 העונש שבתוך המתחם.

18
 19 באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה יש לתת את הדעת גם לכך שהנאשמת לא
 20 השתמשה בחומר בערה לצורך ההצתה, כאשר בנוסף, נמצא מוקד בערה אחד. אף נסיבות
 21 אלו עשויות ללמד באופן מסוים על מידת האשם המופחתת של הנאשמת, בשים לב לכוונה
 22 לפגוע בבני אדם שנלוות לעבירה בה היא הורשעה.

23
 24 מעבר לאמור, סבורני כי יש לתת את הדעת גם לסיבה שהביאה הנאשמת לבצע את
 25 העבירה. כמפורט בהכרעת הדין, הנאשמת ביקשה להתאבד ולהמית את הקטינים ביום
 26 הולדתה, אותו חגגה אך עם הקטינים, בדירתה, מתוך משבר אמוני קשה על רקע אהבה
 27 נכזבת. אין בסיבה זו כדי חלילה להצדיק מעשיה של הנאשמת אשר פועלים כנגד כל
 28 תחושה טבעית או אינסטינקט ראשוני של אם כלפי ילדיה, אך יש בה כדי לצבוע בגוון
 29 הנכון את האירוע. דהיינו, אין מדובר במקרה בו אדם מבקש להצית את ביתו של אחר
 30 במטרה לפגוע בו על רקע סכסוך, שנאה, רקע לאומני, נקמה וכיוצא"ב. בענייננו מדובר
 31 בביטוי מעוות ומסוכן של אהבת אם לילדיה, אשר סברה, בנקודת זמן מסוימת, על רקע
 32 מצוקה רגשית-נפשית, שמוטב יהיה לסיים את חייה יחד עם ה"פיקדון" שלה.
 33 כפי שיפורט להלן, בתי המשפט מוצאים לא פעם להקל בעונשים של נאשמים אשר ביצעו
 34 עבירת הצתה בשל מצוקה נפשית נקודתית אליה נקלעו.

35
 36 **לסיכום, הסיבה שהביאה את הנאשמת לביצוע העבירה, אופן ביצוע העבירה**
 37 **וההתעשתות המיידית של הנאשמת בעקבות החרטה שחשה, משליכים לטעמי באופן**
 38 **משמעותי על מידת האשם של הנאשמת.**

14. מנעד הענישה בעבירת ההצתה הוא רחב, הגם שככלל יכלול הוא רכיב של מאסר בפועל (ראו למשל [ע"פ 8659/13 שמעון אלמליח נ' מדינת ישראל](#) (פורסם בנבו, 14.5.2014), פסקה 13 וההפניות שם).
- מטבע הדברים הענישה בעבירה שבענייננו היא תלויה נסיבות ה"עושה" לרבות גילו, עברו הפלילי, נסיבותיו האישיות ומצבו הנפשי, כמו גם בשאלה האם שולב בהליכי שיקום, אך גם בנסיבות ה"מעשה" לרבות אופי המקום שהוצת (מקום מגורים, מקום הומה אדם או שטח פתוח), האם היה שימוש בחומרי בעירה, הנזק שנגרם, פוטנציאל הנזק והסיכון לבני אדם, המניע לביצוע העבירה (אידיאולוגי, רומנטי, סכסוך עסקי וכו'), התכנון שקדם לביצוע העבירה וכיוצ"ב נסיבות המשפיעות על מידת העונש.
- עיון בפסיקה (לרבות הפסיקה שצרפו הצדדים) מלמד על קושי לאתר פסיקה הדומה בנסיבותיה לנסיבות המיוחדות של התיק דנן, שכן מרבית עבירות ההצתה במטרה לפגוע בבני אדם או ברכוש מתבצעות על רקע סכסוך עסקי, סכסוך בין בני זוג או נקמה. כן יש לתת את הדעת כי לעיתים מורשעים נאשמים, בד"כ בהסדרי טיעון, בעבירת ההצתה הבסיסית לפי [סעיף 448\(א\) רישא לחוק העונשין](#), גם מקום בו הוצתה דירה (או נכס) על יושביה.
- בנוסף לכל האמור, במרבית פסקי הדין אליהם אפנה, אם לא בכולם, לא מתקיימת הנסיבה החריגה של פעולת הצלה מיידית של אנשים שהיו בתוך הבית ואשר אותם סיכנה ההצתה על-ידי המצית עצמו. בשים לב להערות מקדימות אלו, תוצג הפסיקה הבאה :
- [בע"פ 7139/13 טרפה צקול נ' מדינת ישראל](#) (פורסם בנבו, 13.1.2014), בית המשפט העליון קיבל את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של הצתה והיזק בזדון והמיר את עונשו ל-18 חודשי מאסר חלף 24 חודשים שהשית עליו בית המשפט המחוזי בשל נסיבותיו האישיות, מצבו הנפשי בעת האירוע ונוכח העובדה שהנאשם בדק שהדיירים הנוספים בבניין בו בוצעה ההצתה לא היו במקום. במקרה זה הצית הנאשם חדר בדירה בה התגוררו דיירים נוספים, באמצעות מצת וסדין וגרם לשריפה של החדר כליל.
- [בע"פ 6192/20 סרגיי חיבטוב נ' מדינת ישראל](#) (פורסם בנבו, 23.11.2020) קיבל בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בהצתה והפחית את עונשו ל-21 חודשי מאסר חלף 24 חודשי מאסר שהטיל עליו בית המשפט המחוזי בשל עקרון אחידות הענישה והפער בין העונש שהוטל עליו לעונש שהוטל על שותפו לביצוע העבירה שעליו גזר בית המשפט המחוזי עונש של 8 חודשי מאסר. עונשו של השותף הועמד על 8 חודשי מאסר בעיקר בשל נסיבותיו האישיות הקשות ([ת"פ \(מחוזי-חי\) 15328-11-19 מדינת ישראל נ' דניאל בניאגויב](#) [פורסם בנבו, 28.6.2020]). במקרה זה הנאשם ושותפו הציתו מכון עיסוי בו עבדה בת הזוג של הנאשם בשל סכסוך עם בעל המכון בכך שהניחו מגבת על אדן החלון וגרמו לשריפה ולנזק משמעותי במקום.

1 [בע"פ 8501/09 אבי בוכרע נ' מדינת ישראל](#) (פורסם בנבו, 12.7.2010), בית המשפט העליון
 2 קיבל את ערעורו של נאשם שהצית חנות מכולת שהייתה בשטח עירוני באמצעות חומר
 3 דליק וגרם לנזק רב לרכוש ולכוויות לכלבתו של בעל המכולת שהייתה במקום. בית
 4 המשפט העליון המיר את עונשו של הנאשם ל-6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות חלף
 5 22 חודשי מאסר שהשית עליו בית המשפט המחוזי מטעמי שיקום ובשל נסיבותיו
 6 האישיות של הנאשם. בית המשפט העליון ציין כי ככלל עבירת ההצתה מצריכה עונש
 7 מאסר בפועל אך במקרים יוצאים מהכלל יש מקום להימנע מעונש מאסר בפועל.

8
 9 [בת"פ \(מחוזי-ת"א-יפו\) 21439-08-16 מדינת ישראל נ' שירון](#) (פורסם בנבו, 25.10.2017)
 10 אותו צרף ב"כ הנאשמת, גזר בית המשפט על נאשם, כבן 75, ללא עבר פלילי, עונש של 6
 11 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. במקרה זה הצית הנאשם, פנסיונר של התעשייה
 12 האווירית, את משרדי קרן הפנסיה אליה השתייך באמצעות חומר דליק גרם לנזק כבד
 13 לרכוש והביא לפניו כל השהים בבניין, בשל סכסוך על סכום הגמלה המגיעה לו. בית
 14 המשפט עמד על חומרת המעשים ועל הצורך להשית עונש מאסר בפועל בעבירת ההצתה
 15 אך סבר כי יש לחרוג מכך בשל הנסיבות הייחודיות של המקרה.

16
 17 [בת"פ \(מחוזי-נצ'\) 1174/07 מדינת ישראל נ' מוחמד בן אחמד בסול](#) (פורסם בנבו,
 18 23.6.2008) גזר בית המשפט על נאשם שהורשע בהצתה במטרה לפגוע באדם והיזק בזדון
 19 עונש של 12 חודשי מאסר בעיקר בשל מצבו הנפשי. במקרה זה הצית הנאשם, לקוי ראייה,
 20 את מועדון לקויי הראייה בו היה חבר באמצעות חומר דליק כשחברי המועדון נכחו
 21 במקום.

22
 23 [בת"פ \(מחוזי-נצרת\) 42290-10-10 מדינת ישראל נ' מרדכי](#) (פורסם בנבו, 28.5.2010)
 24 הורשע הנאשם בכך שהצית את דירת ה"עמידר" בה התגורר תוך גרימת נזקים כאשר
 25 בדירה ובבניין שהו דיירים נוספים. הנאשם נדון ל-18 חודשי מאסר. ערעור שהגיש הנאשם
 26 (ע"פ 4946/17 מרדכי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 8.11.12) נדחה תוך שבית המשפט
 27 העליון ציין כי: "העונש שניתן אינו חורג מהראוי" (פסקה 17). יצוין כי העבירה נעברה על
 28 רקע מצוקה נפשית של הנאשם בשל הודעת פינוי מהדירה שקיבל.

29
 30 [בת"פ \(מחוזי-חיפה\) 66550-07-19 מדינת ישראל נ' חנפה](#) (פורסם בנבו, 1.12.2019) גזר
 31 בית המשפט על נאשם שהורשע בהצתה במטרה לפגוע באדם עונש של 24 חודשי מאסר.
 32 במקרה זה הצית הנאשם באמצעות חומר דליק את ספת הסלון, עליה שכב המתלונן,
 33 באמצעות חומר דליק, במטרה לפגוע בבטחת דרי הסביבה וגרם לשריפת הבית ולנזקים
 34 בבתי השכנים ואף לאשפוז של אחד מדרי הבית משאיפת עשן.

35
 36 [בת"פ \(מחוזי-ב"ש\) 8234/03 מדינת ישראל נ' פונומריוב ויקטור](#) (פורסם בנבו, 9.5.2004)
 37 גזר בית המשפט על נאשם שהורשע בעבירה של הצתה במטרה לפגוע באדם ואיומים עונש
 38 של 30 חודשי מאסר. במקרה זה הצית הנאשם את הדירה בשל סכסוך עם בת זוגו וגרם
 39 לרכוש נזק רב.

1
2 [בת"פ \(מחוזי-חיפה\) 48430-01-13 מדינת ישראל נ' דניאל עון](#) (פורסם בנבו, 15.6.2016) גזר
3 בית המשפט על נאשם שהורשע בעבירה של הצתה במטרה לפגוע באדם וחבלה בכוונה
4 מחמירה עונש של 30 חודשי מאסר. במקרה זה הצית הנאשם את בית העסק בו עבד
5 באמצעות חומר דליק כשעובדים אחרים שהו במקום, תוך שהוא משתמש בשלושה
6 בקבוקי דלק ומצת, שופך הדלק לכוון המתלוננים מתוך כוונה לפגוע בהם ותוך שהוא
7 מאיים כי ישרוף אותם ויהרוג אותם.
8
9 לא למותר לציין, כי קיימת פסיקה נוספת, במסגרתה הוטלו על נאשמים עונשים חמורים
10 של שנות מאסר רבות, אך באותם מקרים נגרמו על-פי רוב נזקים משמעותיים לקורבנות,
11 ומכאן שלא מצאתי להפנות לפסיקה זו.
12
13 עיינתי בפסיקה שצרפו הצדדים ומצאתי אותה פחות מתאימה לענייננו בשל העובדה
14 שבחלק מהמקרים מדובר בנסיבות שונות או במניע שונה או בנאשמים שעברו הליכי
15 שיקום מוצלחים.
16 ביחס לפסיקה אליה הפנה ב"כ הנאשמת, אציין כי **בעניין סורי** הצית הנאשם את רכב
17 המתלוננת שלא הייתה באותה עת ברכב. במקרה זה קיבל בית המשפט העליון את ערעור
18 הנאשם והפחית מעונשו מטעמי שיקום ובשל "**האינטראקציה האינטנסיבית והמעמיקה**
19 **עם הגורמים הטיפוליים...**" ; בת"פ (מחוזי-חי') 63623-01-20 **מדינת ישראל נ' אבו ריא**
20 (פורסם בנבו, 27.10.2020) הצית הנאשם את רכבו הריק של המתלונן בשל סכסוך עבודה
21 ובשל כך הורשע בניסיון הצתה ; [בת"פ \(מחוזי-י-ם\) 37573-03-13 מדינת ישראל נ' אוטול](#)
22 (פורסם בנבו, 1.12.2013) דובר בהצתה שבוצעה בשעת ליל מאוחרת במטרה לגרום נזק
23 לסניף בנק והנאשם נידון ל-9 חודשי מאסר בעיקר בשל נסיבותיו הרפואיות (חולה במחלה
24 סופנית) ; [ובת"פ \(מחוזי-ב"ש\) 36105-07-12 מדינת ישראל נ' אלחמאמדה ואח'](#) (פורסם
25 בנבו, 29.4.2013) הורשע הנאשם 1 בהצתת רכב המתלונן בשל סכסוך.
26 אף בפסיקה שצרפה המאשימה לא דומות הנסיבות לענייננו. כך למשל [בע"פ 2249/18](#)
27 **מדינת ישראל נ' פלוני** (פורסם בנבו, 7.01.2019) קיבל בית המשפט את ערעור המאשימה
28 ודחה את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של הצתה במטרה לפגוע בבני אדם ובעבירה
29 של תקיפה והמיר את עונשו של הנאשם ל-6 שנות מאסר חלף 4 שנות מאסר שהטיל עליו
30 בית המשפט המחוזי.
31 במקרה זה הנאשם הצית באמצעות חומר דליק את ספות הסלון על רקע סכסוך עם בת
32 זוג כשהיא והילדים היו בדירה. כתוצאה מכך נגרמו כוויות מדרגה 1-2 וקוצר נשימה
33 למתלוננת שהייתה הרה ונזקקה לאשפוז, נפיתויות וסימני פיח בגרונו ובגופם של הילדים
34 שנזקקו להרדמה. בנוסף פונו גם שבעה שכנים לטיפול רפואי בשל שאיפת עשן וקוצר
35 נשימה ואף הנאשם עצמו אושפז בשל אי ספיקה נשימתית וכוויות בדרכי הנשימה. כאמור,
36 אין להשוות מקרה זה לענייננו, וזאת בשל ההבדלים בתוצאות ההצתה, בניסיון למנוע את
37 תוצאות אלה ובמניע להצתה.
38

15. לא מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם שקבעתי ובתוך המתחם נתתי משקל לעובדה כי הנאשמת לקחה אחריות חלקית על מעשיה (בכל הקשור לקניית הרעל), לעובדה כי לנאשמת אין עבר פלילי, לפגיעה של העונש בנאשמת ובמשפחתה, לקושי שנגרם לנאשמת בשל כך שהקטינים הועברו לאחר האירוע למשפחת אומנה (בבית הוריה) ואינם גדלים לצדה, לפגיעה ולקושי של הקטינים שאינם גדלים במקומם הטבעי לצד אימם (כשגם האב הוא לא זה שמגדלם), לפגיעה בחירות שחווה הנאשמת עד כה ולעובדה שזהו המאסר הראשון אותו תרצה הנאשמת.
16. נתתי משקל גם לאמור בתסקירי שירות המבחן. מרבית הדיונים שנקבעו לצורך הטיעונים לעונש עסקו בשאלת מידת המחויבות של הנאשמת להליכי השיקום.
- אציין כי בשל המורכבות והרגישות של המקרה, ובעיקר מתוך הרצון לצמצם ככל האפשר את הפגיעה בקטינים, מצאתי לדחות את הדיונים מעת לעת בהתאם לבקשות הנאשמת ו/או שירות המבחן. זאת כדי לאפשר לשירות המבחן לאפיין את צרכיה הטיפוליים של הנאשמת ולשלב בהליכי השיקום הרלוונטיים. אציין כי נעתרתי לכל בקשות הדחיה אף שלאורך כל התקופה ובמהלך מרבית התסקירים התרשם שירות המבחן כי הנאשמת אינה משתפת פעולה כנדרש וכי קיים קושי של ממש לעבור את המשוכה הראשונה של אפיין צרכיה הטיפוליים. מעיון בתסקירים עולה כי הגם שלמשבר ה"קורונה" הייתה השפעה מסוימת על עבודתו השוטפת של שירות המבחן, המסקנה אותה גיבש שירות המבחן נשענה דווקא על חוסר שיתוף הפעולה של הנאשמת עם מרבית הטיפוליים שהוצעו לה. זו לא נתנה אמון בגורמי הטיפול, מסרה מידע חלקי ומטשטש לגורמים שונים ולא התגיישה להליכים שהוצעו לה, אף שבית המשפט הבהיר לה פעם אחר פעם חשיבות שיתוף הפעולה עם גורמי הטיפול. ראו לעניין זה למשל פרוטוקול דיון מיום 23.2.2020 ו-24.5.2020.
- את המסקנה בדבר חוסר שיתוף הפעולה של הנאשמת עם ההליכים הטיפוליים השונים אין לתלות בחוסר נכונותה של הנאשמת לקחת אחריות על מעשה ההצתה (וזוהי כמובן זכותה של הנאשמת, אף לאחר הכרעת הדין), כי אם לחוסר המחויבות שהפגינה, להעדר הזמינות להליכי הטיפול (נוכח רצונה לעבוד למשל), לחוסר האמון במטפלים ובהליכים ועוד, והכל כמפורט בתסקירי שירות המבחן.
- בסופו של הליך בחינה ממושך, בן כשנה, שירות המבחן הבהיר כי הנאשמת מתקשה לקחת אחריות, כי היא פועלת באופן אימפולסיבי במצבים קיצוניים וכי עדיין נשקף סיכון מהתנהגותה. שירות המבחן נמנע בסופו של יום מהמלצה טיפולית בעיקר בשל חוסר האמון של הנאשמת בגורמי הטיפול השונים ותחושתה כי הם פועלים בניגוד לצרכיה הטיפוליים.
- בשים לב למסוכנות הנשקפת מן הנאשמת, מסוכנות אשר לבשה ביטוי ממשי כעולה בתיק זה, ובשים לב לכך שהנאשמת לא השתלבה בהליכי הטיפול שהוצעו לה, נראה שיש מקום

1 לתת ביטוי בגזר הדין גם לשיקולי הרתעה, שיכול והם יצמצמו המסוכנות, תחת הליכי
2 הטיפול שנועדו לכך ואשר לא צלחו.

3
4 ואחר כל האמור, אציין כי מצאתי לתת משקל מסוים בגזר הדין גם להליכים השיקומיים
5 בהם נטלה הנאשמת חלק.

6
7 17. באשר לעונש המאסר על תנאי שיוטל על הנאשמת מצאתי שזה יחול גם על עבירות
8 אלימות, וזאת הן משום שעבירת ההצתה היא בעצמה עבירת אלימות (ראו למשל ע"פ
9 [49/88 חיים רוקח נ' מדינת ישראל](#) (פורסם בנבו, 27.4.1988), פסקה 7; [ת"פ \(מחוזי-ב"ש\)](#)
10 [5511/12 מדינת ישראל נ' וורקו](#) (פורסם בנבו, 26.6.2013), פסקה 24), בוודאי בנסיבות
11 ענייננו כאשר ההצתה כוונה לפגוע בבני אדם, והן משום שיש מקום להרתיע הנאשמת שלא
12 לנהוג באלימות בכלל, ולא רק בדרך של הצתה.

13
14 18. לאור כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשמת את העונשים הבאים:

15 א. 15 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצר.

16
17 ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, לתקופה של 3 שנים מיום שחרורה מן המאסר,

18 שהנאשמת לא תעבור עבירת הצתה או עבירת אלימות אחרת מסוג פשע.

19
20 ג. 6 חודשי מאסר על תנאי, לתקופה של 3 שנים מיום שחרורה מן המאסר,
21 שהנאשמת לא תעבור עבירת אלימות מסוג עוון.

22
23 **ניתן היום, ט"ז כסלו תשפ"א, 02 דצמבר 2020, בנוכחות הצדדים.**

24
25 יובל ליבדרו

26
27 זכות ערעור בתוך 45 יום לבית המשפט העליון.